

چه سئوالاتی در جلسات آشنایی دختر و پسر جهت خواستگاری و ازدواج باید مطرح شود:

من بیشتر دوست دارم به جای ماهی به شما ماهیگیری را یاد بدهم. یعنی نحوه سئوال ساختن را می گویم، سئوال را خودتان طرح کنید .

نکاتی وجود دارد که در طرح سئوالات جلسات خواستگاری، شناسایی دختران و پسران در رابطه هایشان یا ....، کمک می کند که فرد شناخت عقلانی (نه احساسی) نسبت به طرفش کسب کند باید دارای شرایطی باشد که بعضی از آنها به قرار ذیل است:

۱ - فکر نکنیم که سئوالات باید استاندارد شده و از پیش تعیین شده و با جوابهای مشخص باشد، باید هنگام گفتگو مانند آدم آهنی خشک نباشیم و سعی کنیم سئوالات را در همان جلسه نسبت به هرچیزی که مبهم هست، طرح کنیم.

۲ - سئوالات کلی برای شروع خوبست ولی فایده های آن اندک هستند. مثلاً این سئوالات:

نظر شما در مورد حجاب چیست؟

- شما چه توقعی از همسر آینده ات داری؟

- شما نظرت در مورد اخلاق و ایمان چیه؟

- معیارهای شما برای ازدواج چیست؟

- شما چه نقشی برای زن در خانواده، یا چه نقشی برای مرد در خانواده قائل هستید؟

چون سئوالات این چنین کلی، حتما جواب کلی دارد و جوابهای کلی چون مبهم و ناشفاف هستند، طرفین همان طور که دوست دارند بر اساس ذهنیات خود تفسیر می کنند و این مفهوم شناخت از یکدیگر را با تحریف روبرو می سازد

۳ - به جای سئوالات کلی، سعی کنید مفاهیم را به زودی به طرف مصداق ها و مثالهای عینی بکشانید، و با طرح مسئله، فرد را در موقعیت قرار دهید. موقعیت هایی که هر روز در زندگی خانوادگی افراد پیش می آید و زوجین نسبت به آن واکنش احساسی، فکری یا رفتاری نشان می دهند.

شما بهتر است به عنوان مثال به جای اینکه این سئوال کلی را بپرسید که نظرتان در مورد حجاب چیست؟ می توانید سئوالات جزئی زیر را بپرسید؟

آیا آقایان هم باید حجاب داشته باشند؟ اگر بلی چند تا مثال بزنید؟

آیا شما خانواده ای را دیده اید که به خاطر رعایت نکردن حجاب از طرف مرد گسسته شده است؟

آیا به نظر شما برای حجاب خانم حتما چادر ضروریست؟

آیا مانتو و مقنعه را حجاب می دانید؟

آیا روسری و لباس پوشیده مثل بلوز و شلوار حجاب هست؟

آیا خانم می تواند بین افراد نزدیک مثل پسر عمو، دوست ، پسر خاله، یا اقوام بدون روسری باشه؟

آیا تفاوتی بین پوششی که خانم با شوهرش داره و پوششی که با پسر خاله اش داره وجود داره، تفاوتش چیه؟

آیا به فرض پذیرش حجاب مورد نظر شما، کار خانم در محیط هایی که کاملاً مردانه هست ، مثل یک کارخانه یا شرکت یا ...،

اشکالی داره؟

آیا یک آقا یا یک خانم پس از ازدواج می تواند یک ارتباط عاطفی با جنس مخالف داشته باشه ؟ سطح این ارتباط را مثال

بزنید؟ حدودش چقدر است؟

آیا برای یک خانم دست دادن به یک اقوام نزدیک مثل پسر عمو را می پذیرید؟

آیا خنده ، شوخی، و سر به سر گذاشتن یک آقایی را که ازدواج کرده با خانمهای دوست و فامیل را قبول دارید، یا همین مورد

را در مورد خانم ها می پذیرید؟

و صدها سؤال از این دست که تمرکزشان بر جزئیات هست؟ یعنی مثالهایی که در زندگی های مختلف کم و بیش ممکن

است پیش بیاید.(این به شما بستگی دارد که سئوالها را جزئی و با مثال و متناسب با حال و احوال خود طرح کنید)

۴- حال که در بند یک متوجه شدیم سؤال کلی نباشه و قابل انعطاف باشه و از پاسخ سئوالات قبلی در بیاید و در سؤال دوم

هم جزئی سازی و شفاف سازی را گفتیم نوبت به این می رسد که این سئوالات جزئی و دقیق و عملیات را حول چه

محورهایی تهیه کنیم.

بعضی از مهمترین محورها اینها هستند:

الف) سئوالات در خصوص مسئولیت پذیری و انجام وظایف فرد

مثلاً شغلش، تحصیلاتش، وظایف دوستی و خانوادگی که به گردن داشته و ....

یعنی ما نمی پرسیم آیا شما مسئولیت پذیرید یا نه، ما سئوالات دقیقی را نسبت به زندگی قبلی فرد طرح می کنیم که در

صددیم که آیا فرد مسئولیت پذیر بوده است یا نه ؟

مثلاً: شما در چه تاریخی سرباز شدید، کی به سربازی رفتید؟ آیا غیبت هم داشتید؟

آیا در انجام کارها در خانواده با پدر و مادران مشاجراتی داشتید، آیا آنها کارهایی را به زور از شما می خواستند؟ رفتار همکارانتان با شما چگونه است؟ (معمولاً افرادی که با خانواده و همکار و ... مشاجره دارند و ناسازگارند کسانی هستند که نسبت به انجام وظایف و مسئولیت های خود کوتاهی می کنند)

ب) سؤالاتی در مورد ثبات فکری و احساسی فرد

مثلاً: با سؤالاتی متوجه شوید که آیا او شغل عوض کرده است؟ رشته تحصیلی خود را جابجا کرده؟ آیا با دوستان هر چند وقت یکبار قطع رابطه می کند؟ آیا به تناسب سنش چه چیزی اندوخته ؟ مثلاً یک آقای ۲۷ ساله چه میزان تحصیلات دارد ، چه میزان سرمایه دارد ، چه میزان تخصص دارد و ....؟ چون این فرد حداقل ۷ سال از بهترین زمان جوانی را در اختیار داشته در ازای آن چه اندوخته است؟ (این سؤال با سؤالات سنتی والدینی که فقط به داشته های فرد توجه دارند متفاوت هست، مثلاً ممکن است این فرد ۷ سال کار کرده و سرمایه خود را خرج درمان پدر بیمارش کرده و اکنون هیچ ندارد، ولی این فرد با ثبات هست. چون داشته هایش برای ما مهم نیست، بلکه گذران عمرش و ثباتش در کار و زندگیش برای ما مهم هست)

کسی که معلوم نیست جوانی خود را چه کرده، نه تحصیلاتش مشخصه، نه سرمایه اش و نه هنر و تخصصش، این نقطه منفی در ثبات اوست.

- همچنین سؤال از رابطه های عاطفی او به طور مشخص مهم هست. آیا او دوست پسر یا دختری داشته؟ چند تا؟ تا چه اندازه در این رابطه ها پیش رفته است؟ و....،

ج) انعطاف پذیری

این بند هم بسیار مهم هست، ما باید با طرح سؤالاتی متوجه بشویم این فرد تا چه میزان خاصیت لاستیکی و کششی دارد و حاضر به انعطاف و تغییر در نظراتش هست.

به این سؤال توجه کنید: اگر ما آماده شده ایم به یک مسافرت راس ساعت ۱۸ برویم، ناگهان تلفن زنگ می زند و یکی از اقوام که از شهرستان آمده اند، خواهان آدرس دقیق منزل ما هستند که به میهمانی ما بیایند، در این هنگام شما چه کار می کنید؟ نحوه پاسخگویی به این سؤال مهم هست نه خود جواب.

اگر فرد بگوید به آنها می گوئیم برنامه مسافرت داریم و نمی توانیم در خدمت شما باشیم. (این نشانه عدم انعطاف هست)

اگر فرد بگوید به آنها می گوئیم قدمتان روی چشم بفرومائید (این هم نشانه عدم انعطاف هست)

در حالیکه فرد منعطف به راههای دیگری به غیر از بلی یا خیر نیز توجه دارد. مثلاً می گوید:

باید ببینم سفر ما چقدر اهمیت داره؟ آن فامیل کیست؟ ضرورت میهمانی او چیست؟ تاثیر رفتن به این سفر روی ما چقدر هست؟ و ....، یعنی بررسی همه جوانب و جوابی شبیه این: به او می گوئیم قصد سفر داریم، اما خیلی دوست داریم در خدمت شما باشیم، لذا تا ساعت ۱۸ که وقت حرکت ماست می توانیم در خدمتون باشیم. یا اینکه ما می توانیم هفته آینده این سفر را برویم لذا خوشحال می شویم در خدمتون باشیم.

(فراموش نکنید اینها مثال هستند، شما می توانید مسائل دیگری را طرح کنید، حتی گذشته فرد هم نشان می دهد که او در برابر مشکلاتی که در حوزه شغلی، تحصیلی و خانوادگی داشته هست تا چه اندازه انعطاف پذیر و سازگار بوده است) نکته مهم اینست که از نشانه های عدم انعطاف پذیری، عدم رابطه صحیح فرد با خانواده، دوستان، همکاران و ...هست. یعنی کسی که نتوانسته است نسبت به خواسته های خود در قبال والدینش انعطاف نشان دهد، حتما در برابر همسر هم دارای انعطاف نخواهد بود.

(د) تقسیم وظایف و نقش زن و مرد

شما می توانید با مثالهایی کارهایی را که در خانواده هست را مطرح کنید و از طرفتون بخواهید بگوید چه کسی این کارها را باید انجام دهد. خرید، تصمیم گیری، کارهای منزل، نگهداری بچه، ادامه تحصیل، تفریحات و ....

(هـ) مسائل اقتصادی خانواده

این بند هم باید با سئوالات ریز و جزئی همراه باشد. مثلا میزان خرجی که برای جشن عروسی در نظر دارید و نوع تالار آن را مشخص کنید؟ محل مسکونی چگونه است، کجاست؟ مشترک هست؟ شخصی هست؟ اجاره ای هست؟ موقعیت جغرافیایی آن؟ درآمدهای زن و مرد چگونه در خانواده هزینه می شود؟ تصمیم گیرنده کیست؟

(و) میزان استقلال یا وابستگی فرد

مثالهایی فرضی بزنید که مثلا شما دوست دارید در شهر دیگری زندگی کنید، نظر او را جویا شوید؟ سئوالهای فرضی مطرح کنید که مادر و پدر شما یا مادر و پدر وی توصیه ای به شما دارند، شما باید چگونه با آنها برخورد کنید.

یا سئوالهایی از این قبیل: فکر می کنید هر چند روز یکبار باید به خانواده هایمان یا اقوام خود سر بزنیم؟ یا سئوالهایی از این دست که آیا پس از ازدواج، مسافرت یا تفریح یکی از همسران بدون طرف دیگر به همراه دوست را می پذیرید؟ چند بار در سال یا ماه؟

ز) صفات شخصی و روانی: افسردگی، پرخاشگری، اضطراب، وسواس، سوء ظن، زودرنجی، کج خلقی، تنهایی، ترس ها، سابقه های بستری و درمان و .... جزء مهمترین مسائلی هست که باید بررسی شود، (شاید بررسی این بند یکی از ضرورت‌هایی هست که دختر و پسر باید به روانشناس مراجعه کنند). اما اگر خودشان قصد بررسی داشتند باید نشانه های این اختلالات را بشناسند، و با سؤال و دقت در نشانه ها و علائم این اختلالات پی به مشکل ببرند.

همچنین صفاتی مثل خسیس بودن (حسابگر)، ولخرج بودن (دست و دلباز)، بی خیال (اجتماعی بودن)، منزوی و بی علاقه به تفریح، (اهل تفکر و مطالعه بودن)، پیگیر بودن (سمج)، سهل انگار نبودن (سخت گیر نبودن) و .... جزء مسائلی هست که می تواند با مثالهای عملیاتی پرسیده شود. فراموش نکنید در سئوالات باید معادل مثبت صفات را که در پراگماتیک قرار داده شده بپرسید، چون ممکن است فرد موضع بگیرد. مثلاً شما به فرد بگوئید شما بیشتر حسابگر هستید یا دست و دلباز؟ تا فرد هر کدام را انتخاب کرد احساس بدی نداشته باشد.

ح) مسائل اعتقادی و اخلاقی: این سئوالات را بر اساس آنچه خود هستید، باید طراحی کنید، اگر به مواردی اعتقاد ندارید، باید با طرح سئوالهای متناسب و ریز، بررسی کنید که فرد مقابل در این زمینه در تعارض با شما نباشد مثل مسئله حجاب که توضیح داده شد.

این سؤال را دقت کنید:

آیا وقتی ما در درون و در دلمون خدا را قبول داریم و رفتار خوبی داریم، حتماً باید دقیقاً نمازمان را هم سر وقت بخوانیم، حالا اگر نخواندیم مشکلی پیش می آید؟

آیا آرایش خانم بیرون از منزل مشکلی ایجاد می کند؟

آیا شما هم با این موافقت می کنید که خانمها برای بیرون رفتن از منزل باید از شوهرانشان اجازه بگیرند؟

چه وقت می شود دروغ گفت؟ دروغ مصلحتی چیه؟ چند تا مثال از دروغهای مصلحتی؟

ط) دوستان: اگر بتوانید از طریق سؤال یا تحقیق بر دوستان فرد احاطه پیدا کنید و مورد شناسایی قرار دهید، مسائل زیادی در مورد همسر آینده خود متوجه خواهید شد.

سئوالاتی از این قبیل چند تا دوست صمیمی دارید؟ (تعداد زیاد آن نشانه برونگرا بودن و تعداد کم آن نشاندهنده حساسیت، زودرنج بودن و درونگرا بودن هست)

با کدام دوست صمیمی هستید و او چه خصوصیت جالبی دارد؟ (پیش بینی اینکه اگر بخواهی در آینده خیلی خوب در کنار آن طاقت بیاوری باید چنین باشی)

با کدام دوست ارتباط کمتری داری، یا خوش نمی آید، چه صفاتی دارد؟ (مهم از این نظر که اگر چنین هستی، در زندگی با این فرد مشکل دار خواهی شد)

ی) خانواده فرد: سئوالات دقیق از خصیصه های مختلف خانواده و تعلقات آنها، تحصیلات، فرهنگ، شغل، و فرزندان دیگر خانواده که ازدواج کرده اند و نحوه ارتباط عروسها و دامادهای آنها با خانواده و ...، هم به شناسایی شما نسبت به این خانواده بیشتر کمک می کند.

ک) بیماریهای جسمی، معلولیت ها و ... در فرد و خانواده اش: این مورد باید مستقیم سؤال شود. خیلی ها در جلسات شناسایی دروغ نمی گویند، اما ملزم به این نیست که همه چیز را بگویند. مثلاً اگر بررسی شما بیماری مزمن یا حادی داشته ای؟ جواب صحیح می دهند، اما اگر بررسی ضرورتی برای توضیح این موارد در خود نمی بینند. (البته اگر سلامتی جسمی همسر آینده اتان در تصمیم گیری اتان موثر هست)

ل) برنامه تفریحات، سرگرمی و برنامه ها برای ارتباطات درون خانواده: شما باید متوجه بشوید همسر آینده شما، خانواده را فدای کار می کند، یا کار را فدای تفریحات و خوشگذرانی می کند یا .... سؤال در مورد تفریحات قبلی او نیز به شما نموداری از روش او را ارائه می دهد.

م) و سئوالات زیادی در مورد هر یک از معیارهای ازدواج که به صورت عینی و دقیق و انعطاف پذیر و شفاف طرح شود را می توان مطرح کرد. همطور که قبلاً گفته شد، باید مفاهیم تئوری و زیر بنایی معیارهای ازدواج را خوب بشناسید تا خوب بتوانید بر اساس آن نسبت به فرد مقابل خود شناسایی حاصل کنید، از این دیدگاه بخوانید که بر اساس بندهای آن سئوالات عینی در بیاورید و متوجه شوید، آیا همسر شما زمان ازدواجش فرا رسیده است، یا فردی هست از نظر احساس و فکری کودک و از نظر سنی بالغ)

از آنجا که شناسایی خیلی مسائل در ازدواج مهم هستند، اگر بتوانید به همراه هم به مشاور مراجعه کنید، و نظر او را نیز بگیرید، کمک زیادی در تصمیم گیری به شما می شود.

منبع: سایت همدردی